

DATOS IDENTIFICATIVOS

Expresión e linguaxe musical

Materia	Expresión e linguaxe musical			
Código	V51G120V01403			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Holgado Pena, José Luís			
Profesorado	Holgado Pena, José Luís			
Correo-e	holgado@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
Descrición xeral	Introdución aos elementos da lectura e linguaxe musical e as formas de expresión na música adaptadas para a acción docente na educación infantil: a canción e a interpretación con instrumentos Orff.			

Competencias

Código	
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
C54	Coñecer o currículo escolar da educación artística, nos seus aspectos plástico, audiovisual e musical
C55	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais e plásticas dentro e fóra da escola
C56	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

1. Coñecer os fundamentos sobre a estimulación e percepción sonora, semiótica e simbolización nas linguaxes musicais.	B2 B3	C53 C54	D1 D2 D9 D10 D18 D21
2. Coñecer os fundamentos e desenvolvemento da didáctica e das pedagogías musicais, e ser capaz de realizar adaptacións que permitan acceder a todo o alumnado ao goce da música e ao seu uso como medio de expresión.	B2 B4 B11	C53 C54 C55 C56	D1 D2 D9 D12 D13 D14 D17 D18 D19 D21
3. Ser capaz de analizar as correntes de educación musical actuais, extraendo conceptos e liñas metodolóxicas.	B2 B4 B11	C53 C56	D1 D2 D5 D9 D13 D17 D18 D21
4. Buscar e utilizar bibliografía e materiais de apoio en, polo menos, dúas linguas.	B2 B3 B11	C53 C56	D1 D2 D5 D8 D14 D16 D18 D21
5. Saber utilizar o xogo como elemento facilitador na adquisición de destrezas no referente á lectoescritura musical.	B4 B8	C53 C54	D1 D2 D9 D10 D12 D17 D18 D19 D21
6. Desenvolver a capacidade de utilizar motivos rítmicos e/ou melódicos para a improvisación.		C53 C54	D1 D2 D14 D18
7. Tomar conciencia dos elementos temáticos desde unha análise perceptivo de escóitaa, empregando as técnicas de representación da linguaxe musical.	B8 B11	C53 C54 C56	D1 D2 D13 D14 D16 D21
8. Facilitar a comprensión das formas musicais contemporáneas.	B2 B4	C55 C56	D1 D2 D5 D10 D12 D14 D17 D18 D19 D21
9. Coñecer os fundamentos da linguaxe musical e a súa evolución a través da historia.	B11	C53 C54	D1 D5 D16

10. Dominar a didáctica específica da linguaxe musical.	B11	C53 C54	D1 D5 D14 D16 D18
11. Coñecer, valorar e seleccionar fragmentos musicais significativos, de todos os estilos, épocas e culturas.	B4 B8 B11	C53 C55	D1 D5 D13 D14
12. Alcanzar destrezas na realización de ditados rítmicos e melódicos.		C53 C54	D1 D8 D14 D16

Contidos

Tema	
1. Parámetros constitutivos da arte da música.	a) Valor formativo da música. b) As calidades do son: altura, intensidade, duración e timbre.
2. Representacións convencionais e non convencionais da linguaxe musical.	Lectura fácil de partituras.
3. Ritmo e métrica. Compases simples, compostos e de amalgama. Ditados.	Figuras e silencios. Compases. Tempo. Pulso. Acento. Combinacións rítmicas. Lectura e interpretación de esquemas rítmicos.
4. Melodía: do intervalo ao motivo e á frase musical. Escalas.	a) Elementos básicos da linguaxe musical (notación, claves, alteracións, signos de prolongación e repetición, signos de expresión). b) Percepción e análise dos parámetros do son na audición: altura, intensidade, duración, timbre.
5. Lectura de partituras convencionais e ditados melódicos.	A canción como eixo da educación musical. Entoación de cancións e fragmentos melódicos. Cancións con xestos.
6. Xogos musicais para a mellor comprensión da linguaxe musical.	a) Expresión corporal b) O corpo como instrumento. c) Clasificación dos instrumentos: familias e subfamilias. Os instrumentos dispoñibles nas aulas de música: coñecemento e práctica. d) Novas Tecnoloxías
7. Lectura musical a dúas voces.	.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	20	40
Traballo tutelado	18.5	31.5	50
Traballo tutelado	6	17	23
Resolución de problemas	2	0	2
Seminario	2	2	4
Práctica de laboratorio	3	12	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	6	8
Cartafol/dossier	1	6	7
Observación sistemática	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición dos contidos teóricos da materia e das directrices para a elaboración dos traballos previstos.
Traballo tutelado	Traballo dirixido polo profesor. Técnicas grupais participativas.
Traballo tutelado	Resolución de dúbidas. Consultas e seguimento dos traballos.
Resolución de problemas	Exames.
Seminario	

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Atención personalizada nas sesións na aula e no despacho E no horario das titorías.
Traballo tutelado	Atención personalizada nas sesións na aula e no despacho E no horario das titorías.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Práctica de laboratorio	Exposición dunha actividade, segundo un guión de actividades realizadas na clase	25	B2 B3 B4 B8 B11	C55	D1 D2 D9 D10 D12 D13 D16 D17 D18 D19 D21
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame escrito con preguntas curtas e/ou tipo test.	35	B11	C53 C54 C56	D5
Cartafol/dossier	Presentación dun traballo no que aparezan todas as actividades realizadas na clase.	20		C56	D2
Observación sistemática	Participación activa na aula	20			D1 D12 D14 D17

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado que asista a clase menos do 85% terá que presentarse a un exame específico debido as súas circunstancias especiais. En este caso, a nota do exame pasará a ser do 55% da cualificación xeral. No caso de unha cualificación final non satisfactoria, os contidos teóricos e os traballos serán recuperables nas seguintes convocatorias de recuperación.

O alumnado que asista a clase menos do 65% e/ou non expoña a súa actividade, terán que presentarse a un exame específico debido as súas circunstancias especiais. O exame constará de preguntas curtas, tipo test e/ou a desenvolver sobre o libro; Cremades, R. (2017) *Didáctica de la Educación Musical en Primaria*. Madrid: Paraninfo. En este caso, a nota do exame pasará a ser do 100% da cualificación xeral.

Para superar a materia será necesario alcanzar o 50% da cualificación en todos os apartados de avaliación.

O alumnado que empregue o teléfono móbil durante o transcurso de calquera clase, teórica ou práctica, será expulsado inmediatamente da aula, contando como falta de asistencia.

A proba escrita levarase a cabo na data establecida oficialmente polo Centro e publicada na páxina web

<https://www.escuelamagisterioceuvigo.es/organizacion-academica/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bernal Vázquez, J. - Calvo Niño, Mª Luisa, **Didáctica de la música**, Aljibe, 2000

Frega, Ana Lucía, **Didáctica de la música**, Bonum, 2005

Pascual Mejía, Pilar, **Didáctica de la música para primaria**, Pearson, 2010

Giráldez Hayes, Andrea, **Internet y educación musical**, Graó, 2005

Nardo, Rita de., Welch, Graham., Díaz, Maravillas, **¿Se nace musical? : cómo promover las aptitudes musicales de los niños**, Graó, 2010

Torres Otero, Luis, **Las tecnologías en el aula de música : bases metodológicas y posibilidades prácticas**, MAD, 2010

Abad Ruiz, Federico, **¿Do re qué? : guía práctica de iniciación al lenguaje musical**, Berenice, 2017

Montoro Alcubilla, María Pilar, **Audiciones musicales activas para el aula**, CCS, 2011

Cremades, Roberto, **Didáctica de la Educación Musical en Primaria**, Paraninfo, 2017

Bibliografía Complementaria

Agudo Brigidano, Dorotea, **Juegos de todas las culturas**, Inde, 2002

Albert Blaser, James, **Música y movimiento**, Graó, 2001

Hemsey de Gainza, Violeta, **Pedagogía musical**, Lumen, 2002

Verde Trabada, Ana, **Música y acción : enseñanza y aprendizaje de la música creativa**, CEU Ediciones, 2015

Montoro Alcubilla, María Pilar, **44 juegos auditivos : educación musical en Infantil y Primaria**, CCS, 2015

Crandall, Joanne, **Musicoterapia : la autotransformación a través de la música**, Person, 2005

Pradera, Máximo, **De qué me suena eso? : paseo informal por la música clásica**, Aguilar, 2005

Recomendacións

Outros comentarios

Dada a importante carga práctica da materia, é altamente recomendable a asistencia regular ás sesións presenciais.
